

Katolicki tygodnik „Idziemy” wobec pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę

RAFAŁ LEŚNICZAK

UNIwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Abstrakt

Celem podjętej analizy jest próba określenia stanowiska redakcji ogólnopolskiego tygodnika katolickiego „Idziemy” dotyczącego działań politycznych rządu Mateusza Morawieckiego, jak również polskich biskupów i papieża Franciszka w kontekście pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. Materiał badawczy stanowiły drukowane wersje periodyku od 20.02.2022 do 24.04.2022. Wykorzystano metodę analizy zawartości, uzupełnioną o element hermeneutyczny. Tygodnik wyrażał poparcie dla działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze bezpieczeństwa militarnego i bezpieczeństwa energetycznego. Ponadto aprobatywnie zaprezentowano działania podjęte przez polityków Zjednoczonej Prawicy w kontekście kryzysu uchodźczego. Periodyk poparł stanowisko polskich biskupów i papieża Franciszka dotyczące wojny rosyjsko-ukraińskiej.

Słowa kluczowe:

[inwazja Rosji](#), [Konferencja Episkopatu Polski](#), [„Idziemy”](#), [polityka](#), [Ukraina](#), [rząd Morawieckiego](#).

Wprowadzenie

W światowej agendzie politycznej w 2022 r. czołowe miejsce zajęła agresja Rosji na Ukrainę (Masters, 2020). Nieuzasadniona i niespropokwowana inwazja Federacji Rosyjskiej na niepodległe państwo przyczyniła się do refleksji przedstawicieli nauk społecznych na temat globalnych konsekwencji wojny, m.in. w obszarze bezpieczeństwa, ekonomii, procesów migracyjnych i uchodźczych (Bosse, 2022). Agresja Rosji ujawniła polaryzację polityczną dwóch bloków: z jednej strony państw należących do NATO i wspierających Ukrainę, z drugiej zaś krajów próbujących zachować pozory neutralności i korzystających gospodarczo z poprawnych relacji z reżimem Putina (m.in.: Chin, Indii, Namibii, Senegalu) (Ajala, 2022; Diamond, 2022, s. 182; Verma, 2023).

Wojna rosyjsko-ukraińska w znaczący sposób wpłynęła na Polskę jako na państwo frontowe w wymiarze bezpieczeństwa militarnego, bezpieczeństwa energetycznego, ekonomii, możliwości przyjęcia i integracji kilku milionów Ukraińców. Rząd premiera Morawieckiego podjął działania polityczne, mające na celu sprostanie powyższym wyzwaniom, by nie dopuścić do sytuacji kryzysowej (Bieńczyk-Missala, 2022). Istotne znaczenie w powyższych działaniach podjętych po 24.02.2022 r. odegrała instytucja Kościoła katolickiego, m.in. w wymiarze charytatywnym, medycznym, edukacyjnym, informacyjnym, prawnym (Stępnia, 2022, ss. 1182–1183).

W niniejszej publikacji autor dokonał próby ustalenia stanowiska tygodnika „Idziemy” w kontekście pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę w następujących kwestiach:

- ▶ oceny stanowiska i działań politycznych rządu premiera Morawieckiego¹ w obszarze polityki bezpieczeństwa militarnego;

- ▶ oceny stanowiska i działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa energetycznego;
- ▶ oceny stanowiska i działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego;
- ▶ oceny stanowiska i działań politycznych polskich biskupów i papieża Franciszka dotyczących inwazji Federacji Rosyjskiej.

Wyniki analizy potraktowano jako komplementarne wobec stanowiska biskupów znajdującego się na stronie episkopat.pl. Badania medioznawcze z okresu kampanii wyborczych w 2015 i 2019 roku dowodzą istotności oraz suplementarnego charakteru katolickiej prasy wobec komunikatów KEP (Wrześniewska, 2016; Żuk i Żuk, 2019). W sytuacji, gdy biskupi w oficjalnych komunikatach nie wypowiadają się wprost w określonych kwestiach, zazwyczaj przekaz mediów katolickich jest wyrazisty i jednoznaczny, i należy go traktować jako odzwierciedlający stanowisko hierarchów (Zavadilová, 2022). Ogólnopolskie tytuły prasy katolickiej „Niedziela”, „Gość Niedzielny” i „Idziemy” należą do ważnych wyrazicieli instytucjonalnego stanowiska Kościoła katolickiego w Polsce w kwestiach politycznych i społecznych (Kindziuk, 2021, ss. 47–48; Leśniczak, 2021a, ss. 47–48; Leśniczak, 2023b, ss. 228, 237).

Tygodnik „Idziemy” jest katolickim tytułem wydawanym przez Wydawnictwo Diecezji Warszawsko-Praskiej, który powstał we wrześniu 2005 r. za zgodą abpa Sławoja Leszka Głódzia. Jego redaktorem naczelnym jest ks. Henryk Zieliński (*Redakcja*). Tematyka periodyku obejmuje, oprócz zagadnień religijnych,

agresji Rosji na Ukrainę, przez prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, jak również przez prezydenta Andrzeja Dudę, wywodzącego się z obozu Zjednoczonej Prawicy. Duda w wyborach w 2015 i 2020 r. był oficjalnym kandydatem prawicy na urząd Prezydenta RP. Por. Kamola-Cieślak, 2017, ss. 8–9; Smiecińska, 2021.

kwestie społeczne i polityczne². Ma on charakter nie tylko katolicki, ale również opiniotwórczy, konserwatywny i patriotyczny (Leśniczak, 2021b, s. 171). Dotychczasowe analizy zawartości tygodnika wskazują, że „Idziemy” wspiera działania polityczne partii Prawo i Sprawiedliwość oraz prezydenta Andrzeja Dudy (Leśniczak, 2020; Leśniczak, 2021a). Brak wyników badań medioznawczych dotyczących aprobaty dla działań politycznych rządu Mateusza Morawieckiego przez periodyk w kontekście agresji Rosji na Ukrainę skłonił autora do podjęcia zasygnalizowanego wyżej zagadnienia. Nie prowadzono dotąd także analiz dotyczących oceny stanowiska i działań politycznych polskich biskupów i papieża Franciszka, związanych z inwazją Federacji Rosyjskiej, na łamach „Idziemy”³. Niniejszy artykuł wypełnia zatem lukę w obszarze badań nad procesem uzasadniania działań podmiotów politycznych (rządu premiera Morawieckiego) przez ogólnopolski tygodnik katolicki, nad którym nadzór sprawuje instytucja kościelna.

Metodologia badań

W badaniach prasoznawczych wykorzystano analizę zawartości, uzupełnioną o element hermeneutyczny. Autor łączy badania ilościowe i jakościowe, odwołując się do prac badawczych m.in. Jamesa Drisko i Tiny Maschi (2016) oraz Klause Krippendorffa (2018). Materiał badawczy stanowiły drukowane wersje tygodnika „Idziemy” – edycje od nr 8(851) z dnia 20.02.2022 do nr 17(860) z dnia 24.04.2022. Zakres czasowy badań objął zatem dwa pierwsze miesiące wojny. Jednostką analizy był jeden tekst prasowy. Do próby badawczej zostały włączone wszystkie publikacje, które zawierały przynajmniej jedno z następujących słów kluczowych w dowolnej formie gramatycznej: „wojna”, „Rosja”, „Ukraina”, i odnosiły się do tematu inwazji Rosji na Ukrainę. Kryteria analizy spełniło 220 artykułów. Otrzymałą próbę badawczą uznano za istotną statystycznie. Analizą nie objęto materiału ilustracyjnego. W okresie 20.02–24.04.2022 na łamach periodyku zostało opublikowanych 690 tekstów, zatem odsetek procentowy analizowanych artykułów wobec wszystkich artykułów kształtował się na poziomie 31,88 proc. Powyższe dane liczbowe wskazują na znaczący stopień obecności kwestii wojny rosyjsko-ukraińskiej w agendzie medialnej tygodnika „Idziemy”. Jest to zbieżne z ogólnym, powszechnym w światowych mediach, wzrostowym trendem zainteresowania opinii publicznej wojną w Ukrainie (Kupfer i Pühr, 2022; Papanikos, 2022). W podjętej analizie nie zostało zastosowane podwójne kategoryzowanie. Każdy z tekstów prasowych mógł zostać zaliczony do wyłącznie jednej kategorii w ramach badanej cechy.

Cel publikacji sprowadza się do próby odpowiedzi na następujące pytania badawcze: Czy w kontekście wybuchu wojny w Ukrainie i pierwszych tygodni konfliktu zbrojnego tygodnik „Idziemy” poparł stanowisko i działania

1 W badaniach uwzględniono również ewentualne działania polityczne, podjęte w kontekście

2 Na stronie internetowej tygodnika można przeczytać: „Idziemy jest nowoczesnym tygodnikiem opinii redagowanym przez ludzi, którym bliski jest świat wartości głoszonych przez Jana Pawła II. Tytuł pisma nawiązuje do papieskiej książki *Wstańcie, chodźmy!* Tygodnik powstał w Warszawie w roku 2005 jako odpowiedź na zapotrzebowanie osób wyrosłych w duszpasterstwie akademickim oraz w innych ruchach i stowarzyszeniach katolickich. Czasopismo prezentuje integralną wizję człowieka i świata, bez dzielenia go na *sacrum* i *profanum*. Nie tworzy katolickiego getta, ale i nie rozmywa nauczania Kościoła. Do spraw wiary podchodzi z taką samą naturalnością, jak do polityki, kultury i życia społecznego. Na łamach *Idziemy* publikuje swoje artykuły wielu znanych dziennikarzy i warszawskich duchownych” (*O tygodniku „Idziemy”*).

3 W literaturze przedmiotu odnotowuje się jednak nieliczne analizy polskich periodyków dotyczące wojny. Nie są one jednak bezpośrednio poświęcone ocenie działań rządu Zjednoczonej Prawicy (Kindziuk, 2022; Przybysz-Stawska, 2022).

polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarne-go, polityki bezpieczeństwa energetycznego i kryzysu uchodźczego? Czy periodyk z aprobatą zaprezentował stanowisko i działania polityczne polskich biskupów i papieża Franciszka dotyczące agresji Federacji Rosyjskiej?

Sformułowano następującą hipotezę składającą się z czterech twierdzeń – hipotez kierunkowych HK1–HK4:

HK1. Tygodnik katolicki „Idziemy” popierał stanowisko i działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarne-go w pierwszych tygodniach wojny rosyjsko-ukraińskiej w 2022 roku;

HK2. Analizowany tytuł prasowy uwierzytelnił stanowisko i działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa energetycznego po inwazji Rosji na Ukrainę;

HK3. Tygodnik „Idziemy” popierał stanowisko i działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego w analizowanym okresie;

HK4. Periodyk uwierzytelnił stanowisko i działania polityczne polskich biskupów i papieża Franciszka w sprawie inwazji Rosji na Ukrainę.

Hipoteza badawcza została sformułowana następująco: Tygodnik katolicki „Idziemy” poparł stanowisko i działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarne-go, polityki bezpieczeństwa energetycznego i kryzysu uchodźczego po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. Periodyk uwierzytelnił stanowisko i działania polskich biskupów i papieża Franciszka w kwestii agresji Federacji Rosyjskiej.

Klucz kategoryzacyjny z definicjami

Do realizacji celów badawczych skonstruowano klucz kategoryzacyjny, w którym wyodrębniono następujące cechy badawcze: „BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE”, „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE”, „KRYZYS UCHODŹCZY”, „POLSCY BISKUPI I PAPIEŻ FRANCISZEK”. Kategorie mają charakter rozłączny. Tekst prasowy mógł zostać zaklasyfikowany wyłącznie do jednej kategorii w ramach badanej cechy. Operację kodowania materiału badawczego autor przeprowadził samodzielnie, zachowując interwał czasowy jednego miesiąca pomiędzy sformułowaniem hipotezy badawczej i budową klucza a operacją kodowania. Przeprowadzone badanie pilotażowe potwierdziło, że poszczególne kategorie klucza w ramach badanych cech są rozłączne, pełne i jednoznaczne. Próba objęła 30 tekstów, co stanowi 13,64% materiału. Współczynnik zgodności CR (*reliability coefficient*) między dwoma kodowaniami, przeprowadzonymi w odstępie miesiąca, wyniósł w próbie pilotażowej 0,933⁴.

Cecha badawcza „BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE” umożliwiła weryfikację hipotezy HK1, cecha „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE” – weryfikację hipotezy HK2, cecha „KRYZYS UCHODŹCZY” – weryfikację hipotezy HK3, zaś cecha „POLSCY BISKUPI I PAPIEŻ FRANCISZEK” – weryfikację hipotezy HK4.

4 Współczynnik CR wyliczono, biorąc pod uwagę M=112 (liczba decyzji zgodnych w trakcie obydwu kodowań), N1=120 (liczba decyzji w pierwszym kodowaniu), N2=120 (liczba decyzji w drugim kodowaniu). Por. Lisowska-Magdżiarz, 2004, s. 81.

Tabela 1. Klucz kategoryzacyjny wraz z cechami i kategoriami

Badana cecha i definicja cechy	Kategorie i definicje w ramach badanej cechy
BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE – sposób, w jaki „Idziemy” odnosi się do prowadzonej przez rząd premiera Morawieckiego polityki bezpieczeństwa militarne-go w kontekście wojny w Ukrainie (zwiększenie środków na zakup sprzętu dla wojska, ściślejsza współpraca z NATO, militarne wspieranie Ukrainy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. aprobata – w tekście prasowym odnotowano aprobatę dla działań premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarne-go; 2. dezaprobata – w tekście prasowym odnotowano dezaprobatę dla działań premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarne-go; 3. mieszana – w tekście prasowym odnotowano jednocześnie aprobatę i dezaprobatę dla działań z obszaru polityki bezpieczeństwa militarne-go prowadzonych przez rząd premiera Morawieckiego; 4. inne – tekst prasowy nie odnosi się do działań z obszaru polityki bezpieczeństwa militarne-go rządu premiera Morawieckiego.
BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE – sposób prezentacji w tygodniku prowadzonej przez rząd premiera Morawieckiego polityki bezpieczeństwa energetyczne-go w kontekście wojny w Ukrainie (uniezależnienie od rosyjskich paliw kopalnych – węgla, gazu i ropy; dywersyfikacja źródeł energii)	<ol style="list-style-type: none"> 1. aprobata – w tekście prasowym odnotowano aprobatę dla działań premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa energetyczne-go; 2. dezaprobata – w tekście prasowym odnotowano dezaprobatę dla działań premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa energetyczne-go; 3. mieszana – w tekście prasowym odnotowano jednocześnie aprobatę i dezaprobatę dla działań z obszaru polityki bezpieczeństwa energetyczne-go prowadzonych przez rząd premiera Morawieckiego; 4. inne – tekst prasowy nie odnosi się do działań z obszaru polityki bezpieczeństwa energetyczne-go rządu premiera Morawieckiego.
KRYZYS UCHODŹCZY – sposób, w jaki „Idziemy” ocenia działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę	<ol style="list-style-type: none"> 1. aprobata – w tekście prasowym odnotowano aprobatę dla działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego; 2. dezaprobata – w tekście prasowym odnotowano dezaprobatę dla działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego; 3. mieszana – w tekście prasowym odnotowano jednocześnie aprobatę i dezaprobatę dla działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego; 4. inne – tekst prasowy nie odnosi się do działań politycznych rządu premiera Morawieckiego w obszarze kryzysu uchodźczego.
POLSCY BISKUPI I PAPIEŻ FRANCISZEK – ocena stanowiska i działań Konferencji Episkopatu Polski i papieża Franciszka w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę, dokonana przez tygodnik „Idziemy”	<ol style="list-style-type: none"> 1. aprobata – tekst prasowy z aprobatą przedstawił stanowisko i działania KEP i papieża Franciszka; 2. dezaprobata – tekst prasowy z dezaprobatą przedstawił stanowisko i działania KEP i papieża Franciszka; 3. mieszana – w tekście prasowym odnotowuje się zarówno aprobatę, jak i dezaprobatę dla stanowiska i działań KEP i papieża Franciszka; 4. inne – tekst prasowy nie podjął tematu oceny stanowiska i działań KEP i papieża Franciszka.

Źródło: opracowanie własne

Wyniki analizy ilościowej i jakościowej

Tabele 2–5 prezentują liczbę publikacji zaklasyfikowanych do poszczególnych kategorii w ramach badanych cech oraz wyrażony w punktach procentowych udział tekstów zaklasyfikowanych do poszczególnych kategorii w ramach badanej cechy⁵.

Tabela 2. BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE w tekstach prasowych „Idziemy” – liczba publikacji przyporządkowanych do danej kategorii

Tytuł prasowy/kategoria	aprobata	dezaprobata	mieszana	inne
„Idziemy”	14 (6,36)	0 (0,0)	0 (0,0)	206 (93,64)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE w tekstach prasowych „Idziemy” – liczba publikacji przyporządkowanych do danej kategorii

Tytuł prasowy/kategoria	aprobata	dezaprobata	mieszana	inne
„Idziemy”	4 (1,82)	0 (0,0)	0 (0,0)	216 (98,18)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. KRYZYS UCHODŹCZY w tekstach prasowych „Idziemy” – liczba publikacji przyporządkowanych do danej kategorii

Tytuł prasowy/kategoria	aprobata	dezaprobata	mieszana	inne
„Idziemy”	11 (5,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	209 (95,0)

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. POLSCY BISKUPI I PAPIEŻ FRANCISZEK w tekstach prasowych „Idziemy” – liczba publikacji przyporządkowanych do danej kategorii

Tytuł prasowy/kategoria	aprobata	dezaprobata	mieszana	inne
„Idziemy”	112 (50,91)	0 (0,0)	0 (0,0)	108 (49,09)

Źródło: opracowanie własne

⁵ Odsetek procentowy obliczono, dzieląc liczbę tekstów przyporządkowanych do określonej kategorii w ramach badanej cechy przez liczbę tekstów włączonych do próby badawczej, tj. 220. Następnie uzyskany wynik pomnożono przez 100.

Periodyk „Idziemy” popierał stanowisko i działania polityczne rządu Morawieckiego w kontekście inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w obszarze bezpieczeństwa militarnego, energetycznego i kryzysu uchodźczego. Wyrażają to wyniki analizy ilościowej we wszystkich badanych cechach (Por. Tabele 2–5). Periodyk odniósł się do prowadzonej przez rząd Zjednoczonej Prawicy polityki bezpieczeństwa militarnego w 14 tekstach, co stanowi 6,36% próby badawczej. Wszystkie te publikacje przyporządkowano do kategorii „aprobata”. Kategorię „inne” w cesze „BEZPIECZEŃSTWO MILITARNE” reprezentowało 206 tekstów prasowych, co stanowi 93,64% próby badawczej. We wszystkich czterech publikacjach wyrażona została przychylność wobec prowadzonej przez rząd premiera Morawieckiego polityki bezpieczeństwa energetycznego w kontekście wojny w Ukrainie. Aż 216 publikacji prasowych nie odniosło się do powyższej tematyki. W badanej cesze „KRYZYS UCHODŹCZY” 11 tekstów prasowych zaklasyfikowano do kategorii „aprobata”, zaś 209 – do „inne”. Z kolei w cesze „POLSCY BISKUPI I PAPIEŻ FRANCISZEK” 112 tekstów prasowych (50,91% próby badawczej) z aprobatą przedstawiło stanowisko i działania KEP oraz papieża Franciszka w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę, pozostałe zaś, tj. 108 tekstów (49,09% próby badawczej), reprezentowały kategorię „inne”. Należy podkreślić, że we wszystkich czterech badanych cechach nie odnotowano żadnej publikacji włączonej do kategorii „dezaprobata” bądź „mieszana”.

W periodyku wiele miejsca poświęcono spotkaniom liderów polskiej prawicy z europejskimi i światowymi przywódcami, które miały na celu wzmocnienie bezpieczeństwa militarnego Polski i skuteczniejszą koordynację działań z partnerami zagranicznymi w obszarze wspierania integralności terytorialnej i suwerenności Ukrainy, w kontekście inwazji Federacji Rosyjskiej (*Wspólnie uniknąć wojny*, 2022).

W artykule *Bezcenna suwerenność* Marek Jurek (2022a) zauważył, że (...) *Rzeczpospolita jest jednym z niewielu państw, które z zaangażowaniem wypełnia postanowienia art. 3 Traktatu waszyngtońskiego – stałego rozwijania własnych sił obronnych. Nasze nakłady na wspólną obronę są większe niż państw, które nas krytykują.*

Z kolei Jacek Karnowski (2022b) docenił wysiłki ministra MON, Mariusza Błaszczaka, mające na celu zwiększenie potencjału militarnego polskiej armii, jak również opinię prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego o istotności wysokiego morale żołnierzy: (...) *Armię szykujemy. Procedowana obecnie w Sejmie ustawa o obronie ojczyzny porządkuje sytuację (poprzedni akt prawny pochodzi z 1967 r.), zakłada skokowy wzrost wydatków na siły zbrojne oraz zwiększenie liczebności armii. – Odtworzymy system rezerw, zachęcimy żołnierzy do pozostania w służbie oraz wdrożymy koncepcję obrony powszechnej – mówił w Sejmie szef MON Mariusz Błaszczak. Jak jednak zwrócił uwagę wicepremier i prezes PiS Jarosław Kaczyński, nawet najsilniejsza armia nie obroni kraju, jeśli będzie działała w społecznej próżni, jeśli jej morale będzie niskie. A będzie ono niskie, jeśli nadal tak silne będą ataki na nasze cywilizacyjne korzenie, na to wszystko, co spaja naszą wspólnotę narodową.*

Tygodnik popierał również działania polityczne prezydenta Dudy w obszarze bezpieczeństwa militarnego, zwracając uwagę na doniosłość spotkań głowy państwa polskiego m.in. z wiceprezydent USA Kamalą Harris oraz premierem Kanady, Justinem Trudeau (*Spotkania na szczycie*, 2022).

Na łamach „Idziemy” na szczególną uwagę zasługują teksty autorstwa Kazimierza Dadaka i Piotra Kościńskiego, podejmujące tematykę polityki światowej. Przybliżają one m.in. obraz świata podzielonego na dwa zwalczające się obozy: z jednej strony Stany Zjednoczone i ich sojusznicy, z drugiej Chiny i Rosja; oceniają

sytuację geopolityczną Polski (Dadak, 2022b; Dadak, 2022c; Dadak, 2022d; Kościński, 2022c; Kościński, 2022d; Kościński, 2022e). Wykładowca Hollins University zauważa m.in., że (...) *Czeka nas zatem II zimna wojna. Tym razem Polska jest po właściwej stronie przesuniętej daleko na wschód żelaznej kurtyny. Trzeba się z tego bardzo cieszyć, ale i nie zapominać o tym, że w polityce wszystko może się zmienić* (Dadak, 2022e).

W kontekście agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę Dadak odnotował: (...) *na Polskę i nasz region spada „manna” w postaci zdecydowanego poparcia Białego Domu dla NATO i sprawy ukraińskiej. (...) W tej chwili wszystko wskazuje na to, że program umocnienia wschodniej flanki NATO będzie rozszerzany (...)* (2022a). (...) *Sprawa ukraińska cieszy się w USA bardzo daleko idącym poparciem, ale nie jest ono nieograniczone. W swym przemówieniu Joe Biden powiedział wręcz, że Stany Zjednoczone nie zaangażują się wojskowo po stronie napadniętego. Podkreślił, że wojska wysyłane do Europy Środkowo-Wschodniej mają na celu wyłącznie obronę krajów członkowskich NATO. Polacy mają powody do optymizmu, niestety Ukraińcy jeszcze nie są w takiej samej sytuacji* (2022b).

Warto zauważyć, że na łamach „Idziemy” z jednoznaczną krytyką spotyka się postawa Francji i Niemiec wobec Rosji, zarówno przed, jak i po agresji z 24.02.2022: (...) *Spójrzmy na Europę Zachodnią: nawet dziś, po trzech tygodniach walk, po bombardowaniach szpitali, szkół, dzielnic mieszkalnych, po obnażeniu kłamstw rosyjskiej propagandy, w wielu stolicach wyczuwa się raczej irytację ukraińskim oporem niż wsparcie dla walczących. Francja zaleciła swoim koncernom, by nie wychodziły z rosyjskiego rynku. Zwrot polityczny Niemiec okazał się w dużej mierze pozorny. Prezydent Macron i kanclerz Scholz wciąż wydzwanają do Putina, niczego nie osiągając. Macron od lutego rozmawiał z Putinem już dziewięć razy! Nie mamy złudzeń: jedynie amerykańska aktywność*

blokuje Kremlowi drogę do serca kontynentu (Karnowski, 2022a).

Jednocześnie odnotowywana jest pochwała koncepcji Trójmorza jako swoistego antidotum na trudne położenie geopolityczne Polski, tj. usytuowanie między Rosją a Niemcami. Choć nie wprost, to jednak powyższe spojrzenie geopolityczne periodyku można dość jednoznacznie utożsamiać z poglądami Zjednoczonej Prawicy (Głogowski, 2016, ss. 445–446; Grosse, 2022).

Kościński (2022b) w artykule „*Ćma*” *buduje imperium* przybliży historię życia, karierę polityczną i osobowość prezydenta Putina, który (...) *nie chce prostego przywrócenia ZSRR. To, co buduje, ma być swoistym połączeniem carskiej Rosji i właśnie Związku Radzieckiego. W kontekście zagrożenia militarnego ze strony Federacji Rosyjskiej, Henryk Zieliński (2022c) uznał deklarację rządu polskiego o gotowości nieodpłatnego przekazania polskich myśliwców rządowi USA i dostarczenia ich do bazy w Ramstein za „iście salomonową”. W ten sposób redaktor naczelny „Idziemy” docenił roztropność polskich władz odpowiedzialnych za bezpieczeństwo militarne kraju, co pozwoliło uniknąć prowokacyjnych scenariuszy z „polskimi migami walczącymi nad Ukrainą”.*

Temat bezpieczeństwa energetycznego został podjęty w zaledwie czterech artykułach prasowych. W publikacji *Co pokazuje wojna?* Krzysztof Ziemięcki (2022) dowodzi, że autonomia dysponowania energią jest istotnym czynnikiem pokoju: (...) *Agresja na Ukrainę ujawnia, jak działa nasz świat, co i kto nim rządzi. Po pierwsze, konflikt, u którego początku leżał też gazociąg Nord Stream 2, dowodzi, jak ważne jest bezpieczeństwo energetyczne. Jak bardzo gaz, ropa i węgiel mogą być bronią w rękach złych ludzi. Tania energia to energia pochodząca z łatwo dostępnych surowców, co przekłada się na sprawną gospodarkę i silne państwo. Przy tej okazji Ziemięcki wyraża aprobatę dla działań prawicy dotyczących budowy Centralnego*

Portu Komunikacyjnego, przekopu Mierzei Wiślanej czy powołania Wojskowej Obrony Terytorialnej jako filarów bezpieczeństwa, także energetycznego, Polski.

Wobec sytuacji szantażu energetycznego Polski ze strony Rosji, periodyk odniósł się jednoznacznie z aprobatą do postawy polskiego rządu, deklarującego rezygnację z rosyjskich surowców (Dadak, 2022c; Kościński, 2022a). Uzależnienie Europy Zachodniej od rosyjskich surowców, w tym także budowa Nord Stream 2, były często uwyrażniane przez polityków prawicy jako ważna przyczyna agresji Rosji na Ukrainę (Zięba, 2018, ss. 25–34). Analizowany periodyk, podobnie jak liderzy Zjednoczonej Prawicy, dostrzegał istotność bezpieczeństwa energetycznego, rozumianego jako dywersyfikacja źródeł surowców i niezależność od Federacji Rosyjskiej.

Odnotowano publikacje, choć nieliczne, popierające działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze udzielania pomocy uchodźcom. Zdaniem ks. Zielińskiego (2022d), redaktora naczelnego „Idziemy”, pomoc udzielana Ukraińcom powinna uwzględnić problemy społeczne Polaków oraz możliwości budżetowe Polski: (...) *Dobrze, że rząd chce traktować ukraińskich uchodźców w systemie opieki zdrowotnej, świadczeń socjalnych i w dostępie do placówek oświaty tak samo, jak własnych obywateli, ale wiadomo, że ten system już przed napływem uchodźców był niewydolny i bez wsparcia także ze strony międzynarodowych organizacji i funduszy może sobie nie poradzić. Ponadto ks. Zieliński (2022d) artykułuje pogląd, w którym przestrzega przed tworzeniem mniejszości ukraińskiej na ziemiach polskich: (...) Nie patrzmy na uchodźców jako na tych, którzy mieliby uratować naszą demografię. Nie usiłujmy ich polonizować, nie podkradajmy Ukrainie jej obywateli. Nie przyczyniamy się także do tworzenia w Polsce mniejszości ukraińskiej, bo to może być kiedyś zarzewiem niepotrzebnych konfliktów. Tylko*

tym, którzy sami chcą być Polakami, możemy to ułatwić.

W artykule *Caritas dla Ukrainy* (2022) można przeczytać krótką informację o wspieraniu działań Caritas przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Bogusz, 2022). Nie doprecyzowano jednak skali udzielanej pomocy przez reprezentantów rządu Zjednoczonej Prawicy.

Z kolei artykuł *Co przysługuje uchodźcom?* (Krężelok, 2022) wyraża przychylność dla ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy oraz streszcza jej najważniejsze zapisy, m.in. dotyczące możliwości złożenia wniosku o numer PESEL, możliwości zapewnienia przez wojewodów obywatelom ukraińskim zakwaterowania, całodobowego wyżywienia, bezpłatnego transportu do miejsc zakwaterowania lub tych, w których jest im udzielana pomoc medyczna oraz miejsc otrzymywania świadczeń rodzinnych, wychowawczych, socjalnych. Ponadto odnotowano utworzenie specjalnego Funduszu Pomocy w Banku Gospodarstwa Krajowego, mającego na celu finansowanie przedsięwzięć podejmowanych przez organy państwa na rzecz obywateli Ukrainy (Krężelok, 2022).

W periodyku odnotowuje się także publikacje prezentujące działania samorządów zmierzające do udzielenia pomocy uchodźcom, także we współpracy z instytucjami eklezyjnymi, i do zapewnienia bezpłatnej opieki medycznej: (...) *Na terenie archidiecezji łódzkiej schronienie znaleźli uchodźcy przybywający do Polski z ogarniętej wojną Ukrainy. – Na tę chwilę dysponujemy wieloma miejscami noclegowymi dla uchodźców – mówi duchowny zaangażowany w pomoc potrzebującym w łódzkim Kościele. Archidiecezja ściśle współpracuje z Urzędem Wojewódzkim i Urzędem Miasta Łodzi, dlatego osoby, które zamieszkały na jej terenie, zostały tam skierowane po uprzedniej rejestracji w łódzkich punktach recepcyjnych* (Kłys, 2022). (...) *Uchodźcy z Ukrainy mogą bezpłatnie*

skorzystać z opieki medycznej w placówkach medycznych PZU Zdrowie. W Warszawie takie przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej mieszczą się pod adresami: ul. Górnośląska 4A, ul. Marynarska 13, ul. Powązkowska 44C, ul. Stawki 2, ul. Andersa 37, ul. Obozowa 63/65 (...). Poza godzinami pracy placówek (w nocy, w weekendy i święta) działa bezpłatna Teleplatforma Pierwszego Kontakt Ministerstwa Zdrowia (800-137-200), gdzie lekarze udzielają porad i wystawiają skierowania oraz recepty (...). Dzieci i młodzież z Ukrainy mogą liczyć na bezpłatną pomoc psychologiczną i psychiatryczną w przychodniach Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii przy ul. Koszykowej 79B w Warszawie (Przychodnie dla Ukraińców, 2022).

Tygodnik „Idziemy” popierał apele polskiego episkopatu oraz papieża Franciszka zwrócone do katolików, by modlić się o pokój (Apele o zakończenie wojny, 2022; Apele papieża Franciszka, 2022; Zieliński, 2022a). Tuż po wybuchu wojny redaktor naczelny pisma, Henryk Zieliński (2022b), napisał: (...) Nie zapominajmy o modlitwie i poście w intencji pokoju dla Ukrainy, o co prosi papież Franciszek i polscy biskupi. Modlitwą i postem można zwyciężyć nawet najgorsze złe duchy. (...) Przykład Ojca Świętego, który natychmiast po rosyjskiej napaści na Ukrainę osobiście poszedł do rosyjskiej ambasady, aby błagać o zaniechanie agresji, niech nas mobilizuje, abyśmy nie stracili żadnej możliwości zatrzymania tej wojny.

Tygodnik uwyraźnił, w kontekście prowadzonych kościelnych zabiegów dyplomatycznych, obecność abpa Paula Gallaghera z Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej na Monachijskiej Konferencji Bezpieczeństwa, która wyraża (...) poparcie Stolicy Apostolskiej dla poszukiwania dyplomatycznych rozwiązań obecnych wyzwań (Jednym głosem z Monachium, 2022). W artykule Apele papieża Franciszka (2022) można przeczytać o bezpośrednim wsparciu Ojca Świętego, które okazał prezydentowi Ukrainy: (...) 26 lutego Franciszek

rozmawiał telefonicznie z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim, wobec którego wyraził głęboki ból z powodu wojny. „Podziękowałem papieżowi Franciszkowi za modlitwę o pokój w Ukrainie i o zawieszenie broni. Naród ukraiński czuje duchowe wsparcie Jego Świątobliwości” – napisał na Twitterze prezydent (Por. także Kowalczyk, 2022).

Periodyk wspomina również o kard. Krajewskim, papieskim jałmużniku, i kard. Czernym, którzy w imieniu papieża systematycznie przekazują Ukrainie najbardziej potrzebne artykuły oraz sprzęt medyczny (Ukraina się modli, 2022; Z nauczania papieża Franciszka, 2022; Wysyłki Kościoła, 2022).

Należy zauważyć, że na łamach analizowanego tygodnika przywołano stanowisko polskich biskupów, wyrażone w komunikatach KEP dostępnych na stronie episkopat.pl (Leśniczak, 2023a) po rozpoczętej 24 lutego 2022 r. inwazji Rosji na Ukrainę, w sprawach dotyczących: ogólnej sytuacji geopolitycznej w kontekście wojny w Ukrainie, w tym wywołanego nią kryzysu migracyjnego i uchodźczego na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, ochrony tychże granic, oceny działań rządu premiera Morawieckiego w zakresie polityki zagranicznej oraz oceny stanowiska Stolicy Apostolskiej i papieża Franciszka wobec inwazji Rosji na Ukrainę: (...) biskupi „w imieniu Kościoła katolickiego w Polsce apelują do wszystkich o chrześcijańskie podejście do przybywających do naszego kraju uciekinierów. Kościół deklaruje, przy pełnym poszanowaniu polskiego prawa i procedur określonych przez polski rząd, wsparcie dla osób, które takiej pomocy będą potrzebować”. Duchowni wzywają do „otwarcia dla sióstr i braci z Ukrainy naszych domów, hosteli, domów diecezjalnych, parafialnych, rekolekcyjnych i wszelkich miejsc, gdzie może być świadczona pomoc ludziom potrzebującym”, co będzie świadectwem naszej wiary (bs., 2022). (...) Nie do pominięcia jest tutaj natychmiastowa mobilizacja Kościoła katolickiego, zresztą nie

tylko w Polsce, który poczynając od potępienia „działania Rosji i Władimira Putina, uznając je za niedopuszczalny i haniebnny akt barbarzyństwa, skierowany wobec suwerenności i niezależności niepodległego państwa” – w Apelu przewodniczącego polskiego Episkopatu – wezwał też do konkretnej pomocy „dla sióstr i braci z Ukrainy” – w komunikacie Rady Stałej KEP (Meetschen, 2022). (...) Na szczególną uwagę zasługuje braterskie upomnienie, skierowane przez przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, abp. Stanisława Gądeckiego, do prawosławnego patriarchy Moskwy Cyryla (Zieliński, 2022d; Por. także Jurek, 2022b).

Analizowane teksty prasowe obszernie prezentowały różne formy pomocy charytatywnej, której inicjatorami były instytucje kościelne (Caritas, parafie, kurie diecezjalne, domy zakonne) (Caritas dla Ukrainy, 2022; Na pomoc Ukrainie, 2022; Solidarna wieża, 2022; Solidarni z braćmi, 2022).

W artykule Apokaliptyczny początek roku Anna Meetschen (2022) odnotowała: (...) Na apelach jednak Kościół nie poprzestał. Seminaria, domy zakonne, domy pielgrzyma otworzyły swoje drzwi dla Ukraińców uciekających przed wojną, dając przykład chrześcijańskiej miłości i solidarności.

Periodyk, podejmując temat udzielonej uchodźcom pomocy, szczegółowo zrelacjonował jej skalę, historię przybycia do Polski uchodźców, przygotowanie miejsc schronienia; wskazał także dane liczbowe wyrażające rozmiar udzielonej pomocy oraz nazwiska osób zaangażowanych w wolontariat: (...) Caritas diecezji opolskiej przyjęła już ponad 200 dzieci z głębokimi niepełnosprawnościami. Zostały objęte opieką medyczną, trwają badania lekarskie. (...) Przygotowaliśmy 2 tys. miejsc dla dzieci z ukraińskich domów dziecka, w tym dla osób z niepełnosprawnościami różnego stopnia (Iżycki, 2022). (...) Ośrodek diecezji warszawsko-praskiej w Urlach jest jednym z miejsc zakwaterowania, dokąd

przywożeni są uchodźcy z Ukrainy. (...) Marina i Wołodia przyjechali z czwórką dzieci: Astabem, Baładarem, Tiemafijem i Sofiją. Najmłodsze ma 2 lata, najstarsze 16 lat. Pochodzą z Odessy, po wojnie w Donbasie, w której Wołodia brał udział, przenieśli się na wieś w okolice Winnicy. O przyjeździe do Polski marzyli od dawna. – Dzieci zaczęły się już uczyć języka polskiego, Wołodia dostał zaproszenie do pracy w Polsce. Czekaliśmy tylko na wizę – mówi Marina. Rosyjska inwazja spowodowała, że musieli pośpiesznie opuszczać dom (Świerdzewska, 2022). (...) W parafii Nawrócenia św. Pawła przy ul. Kobielskiej 10 w Warszawie schronienie znalazły dwie matki z sześciorgiem dzieci. Proboszcz ks. Bogusław Kowalski powiedział, że panie trafiły tam za sprawą s. Walerii CSS koordynującej parafialny Punkt Charytatywny Caritas. (...) Parafia Matki Bożej Królowej Polski w Warszawie – Marymoncie związała Grupę Pomocy Uchodźcom. Proboszcz Marcin Jurak MIC mówi, że rodziny z parafii przyjęły już ponad 100 osób. (...) W parafii św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej 61 w Warszawie działa parafialny Zespół Pomocy Ukrainie, dzięki któremu znaleziono tymczasowe zamieszkanie dla 26 dorosłych oraz 16 dzieci. W parafii św. Barbary przy ul. Nowogrodzkiej 51 w Warszawie w pierwszych dniach marca przebywało 9 osób, w tym 5 dzieci, część osób zamieszkuje na plebanii (Lubryczyński, 2022; Por. także Daję siebie, 2022; bs. KAI, 2022; Parafialne budynki uchodźcom, 2022; awo/archwwa.pl, 2022).

Wnioski

Wyniki analizy potwierdziły prawdziwość hipotezy badawczej: tygodnik katolicki „Idziemy” poparł stanowisko i działania polityczne rządu premiera Morawieckiego w obszarze polityki bezpieczeństwa militarnego, polityki bezpieczeństwa energetycznego i kryzysu uchodźczego po pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. Periodyk uwierzył w stanowisko i działania polskich biskupów

i papieża Franciszka w kwestii agresji Federacji Rosyjskiej. Wizerunek polityków prawicy na łamach katolickiego periodyku jest wyłącznie pozytywny, aprobatywny, a nawet wyidealizowany, a zatem nierzeczywisty. Nie odnotowano tekstu, w którym poparcie dla działań politycznych przedstawicieli prawicy byłoby podważone.

Tygodnik, w kontekście relacjonowania pomocy udzielonej obywatelom Ukrainy, przemilczał kryzys na granicy z Białorusią w 2021 r. i decyzję o wprowadzeniu stanu nadzwyczajnego (Grześkowiak, 2023; Siwek, 2022). Pominął także negatywne stanowisko liderów polskiej prawicy w kwestii przyjmowania uchodźców podczas kryzysu migracyjnego w 2015 r. (Krzyżanowska i Krzyżanowski, 2018).

Periodyk nie udzielił głosu w dyskusji na temat bezpieczeństwa militarnego, energetycznego czy kwestii uchodźców żadnemu politykowi opozycji parlamentarnej. Przekaz „Idziemy” stał się zatem stronnicy i jednostronny, zaś tak nakreślona polityczna rzeczywistość dziennikarska biało-czarna. Z jednej strony wspierana jest i nie zostaje poddana żadnej krytyce działalność Zjednoczonej Prawicy, z drugiej zaś stanowisko polityków opozycji jest wyłącznie krytykowane bądź pomijane. Z tej konstatacji wynikają istotne pytania dotyczące sposobu realizacji zasady obiektywizmu przez tygodnik „Idziemy” (Raeijmaekers i Maesele, 2017). Jednoznaczna aprobata dla działań polityków prawicy przez redakcję katolickiego pisma dowodzi tezy o trwającym „sojuszu tronu i ołtarza” w Kościele katolickim w Polsce po 1989 r., a szczególnie wyrazistym od 2015 r. (Chrostowski, 2023; Piwnicki, 2017, ss. 31, 38; Żuk i Żuk, 2019).

„Idziemy” próbował uzasadnić głosy krytyki skierowane pod adresem papieża i Stolicy Apostolskiej, związane z niejednoznaczną postawą Franciszka wobec Federacji Rosyjskiej, który nie wskazał z imienia i nazwiska agresora. Periodyk sygnalizował swoistą strategię

komunikacyjną papieża w dyplomacji, który mógłby przyjąć rolę mediatora w przyszłych rozmowach pokojowych. 🗨️

Rafał Leśniczak – doktor habilitowany nauk społecznych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach (UMCS 2020), profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, kierownik Katedry Komunikacji Społecznej, Public Relations i Nowych Mediów Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW w Warszawie. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół komunikowania politycznego, analizy wizerunku prasowego instytucji, organizacji, liderów politycznych, procesów personalizacji i mediatyzacji, public relations oraz teorii komunikowania masowego.

Afiliacja

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Katedry Komunikacji Społecznej, Public Relations i Nowych Mediów
e-mail: r.lesniczak@uksw.edu.pl
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0099-4327>

Bibliografia

- Ajala, O. (2022). The Case for Neutrality: Understanding African Stances on the Russia-Ukraine Conflict. *Journal of Military and Strategic Studies*, 22(2), 129–153.
- Apele papieża Franciszka. (2022). *Idziemy*, 10(853), 6.
- Apele o zakończeniu wojny. (2022). *Idziemy*, 13(856), 6.
- awo/archwwa.pl. (2022). Centrum w Nadarzynie, *Idziemy*, 12(855), 29.
- Bieńczyk-Missala, A. (2022). Polityka zagraniczna Polski pod presją Zachodu i Wschodu. *Rocznik Strategiczny*, 27, 384–402.
- Bogusz, P. (2022). Caritas dla Ukrainy. *Idziemy*, 12(855), 42–43.
- Bosse, G. (2022). Values, rights, and changing interests: The EU's response to the war against Ukraine and the responsibility to protect Europeans. *Contemporary Security Policy*, 43(3), 531–546. DOI: 10.1080/13523260.2022.2099713.
- bs. (2022). Episkopat z Ukrainą. *Idziemy*, 10(853), 5.

- bs., KAI. (2022). Obrady biskupów. *Idziemy*, 12(855), 5.
- Caritas dla Ukrainy. (2022). *Idziemy*, 10(853), 14.
- Chrostowski, M. (2023). “Unholy Alliance”: Identification and prevention of ideological and religious frames between right-wing populism and christianity in Poland. *Zeitschrift für Religion, Gesellschaft und Politik*, 7(1), 1–28. DOI: 10.1007/s41682-023-00146-3.
- Dadak, K. (2022a). Ambasador na trudny czas. *Idziemy*, 10(853), 20.
- Dadak, K. (2022b). Ameryka wobec Ukrainy. *Idziemy*, 11(854), 54.
- Dadak, K. (2022c). Polska znowu w grze! *Idziemy*, 14(857), 54.
- Dadak, K. (2022d). Przełom w polityce. *Idziemy*, 13(856), 54.
- Dadak, K. (2022e). Zimna wojna II. *Idziemy*, 08(851), 18–19.
- Dają siebie. (2022). *Idziemy*, 11(854), 29.
- Diamond, L. (2022). All Democracy Is Global: Why America Can't Shrink from the Fight of Freedom. *Foreign Affairs*, 101(5), 182–198.
- Drisko, J. W., Maschi, T. (2016). *Content Analysis. Pocket Guides to Social Work Research Methods*. New York: Oxford University Press.
- Głogowski, A. (2016). Polityka zagraniczna w kampaniach wyborczych 2015 roku. W: M. Kułakowska, P. Borowiec, P. Ścigaj (red.), *Oblicza kampanii wyborczych 2015* (s. 443–456). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Grosse, T. (2022). Unia Europejska – krucha czy wzmocniona? *Społeczeństwo. Studia, prace badawcze i dokumenty z zakresu nauki społecznej Kościoła*, 3(159), 11–22.
- Grześkowiak, M. (2023). The “Guardian of the Treaties” is No More? The European Commission and the 2021 Humanitarian Crisis on Poland–Belarus Border. *Refugee Survey Quarterly*, 42(1), 81–102. DOI: 10.1093/rsq/hdac025.
- Iżycki, M. (2022). Caritas pomaga, rozm. I. Świerdzewska. *Idziemy*, 11(854), 4.
- Jednym głosem z Monachium. (2022). *Idziemy*, 09(852), 6.

- Jurek, M. (2022a). Bezcenna suwerenność. *Idziemy*, 10(853), 22.
- Jurek, M. (2022b). Wobec groźby ludobójstwa. *Idziemy*, 11(854), 22.
- Kamola-Cieślak, M. (2017). Polityka społeczno-gospodarcza w programach wyborczych wybranych kandydatów na prezydenta Polski w 2015 roku. *Acta Politica Polonica*, 1(39), 5–16. DOI: 10.18276/ap.2017.39-01.
- Karnowski, J. (2022a). Nasza siła. *Idziemy*, 12(855), 16.
- Karnowski, J. (2022b). Nowa epoka. *Idziemy*, 11(854), 16.
- Kindziuk, M. (2021). Transmisje nabożeństw liturgicznych w agendzie tygodników „Gość Niedzielny” i „Niedziela” w okresie pierwszej i drugiej fali pandemii koronawirusa (luty – grudzień 2020 r.). Studium medioznawcze. *Kultura–Media–Teologia*, 3(46), 44–77. DOI: 10.21697/kmt.46.3.
- Kindziuk, M. (2022). Społeczeństwo polskie wobec uchodźców ukraińskich w pierwszym miesiącu wojny Rosji z Ukrainą w tygodnikach opinii na przykładzie „Polityki” i „Gościa Niedzielnego”. *Roczniki Nauk Społecznych*, 14(3), 251–269. DOI: 10.18290/rns22503.8.
- Kłys, P. (2022). Uchodźcy w Łodzi. *Idziemy*, 11(854), 30.
- Kościński, P. (2022a). Czas zakręcić rosyjski kurek. *Idziemy*, 17(860), 20–21.
- Kościński, P. (2022b). „Ćma” buduje imperium. *Idziemy*, 10(853), 42–43.
- Kościński, P. (2022c). Putin pisze historię Ukrainy. *Idziemy*, 10(853), 18–19.
- Kościński, P. (2022d). Putin przed trybunałem? *Idziemy*, 16(859), 17.
- Kościński, P. (2022e). Wielka wojna propagandowa. *Idziemy*, 09(852), 18–19.
- Kowalczyk, D. (2022). Franciszek a wojna w Ukrainie. *Idziemy*, 13(856), 9.
- Krężelok, M. (2022). Co przysługuje uchodźcom? *Idziemy*, 12(855), 54.
- Krippendorff, K. (2018). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Los Angeles: Sage Publications.
- Krzyżanowska, N., Krzyżanowski, M. (2018). ‘Crisis’ and Migration in Poland: Discursive Shifts,

- Anti-Pluralism and the Politicisation of Exclusion. *Sociology*, 52(3), 612–618.
- Kupfer, A., Pühr, H. (2022). *The Russian View on the War in Ukraine: Insights from Google Trends*, 21.03. Available at SSRN 4063194. DOI: 10.2139/ssrn.4063194.
- Leśniczak, R. (2020). Rama negatywizmu a wizerunek polskiej kampanii parlamentarnej 2019 r. na łamach katolickiego tygodnika „Idziemy”. *Łódzkie Studia Teologiczne*, 29(1), 45–61.
- Leśniczak, R. (2021a). Did Polish Nationwide Catholic Weekly Newspapers Support Andrzej Duda in the Presidential Campaign in 2020? A Case Study. *Social Communication*, 7(1), 42–57.
- Leśniczak, R. (2021b). Realizacja funkcji informacyjnej i interpretacyjnej przez katolickie media archidiecezji łódzkiej. Wybrane refleksje medioznawcze. W: A. Graczyk (red.), *Media lokalne. Doświadczenie i przyszłość* (s. 157–176). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- Leśniczak, R. (2023a). Komunikowanie polityczne Konferencji Episkopatu Polski w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 r. *Horyzonty Polityki*, 14(46), 207–227. DOI: 10.35765/HP.2420.
- Leśniczak, R. (2023b). *Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach „Tygodnika Powszechnego” (2015–2020)*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- Lisowska-Magdziarz, M. (2004). *Analiza zawartości mediów. Przewodnik dla studentów: wersja 1.1*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Lubryczyński, P. (2022). Schronienie w parafii. *Idziemy*, 11(854), 29.
- Masters J. (2020, February 5). *Ukraine: Conflict at the Crossroads of Europe and Russia*. Council on Foreign Relations.
- Meetschen, A. (2022). Apokaliptyczny początek roku. *Idziemy*, 10(853), 8.
- O tygodniku „Idziemy”. Pobrane z: <http://idziemy.pl/dynamic/o-nas>.
- Na pomoc Ukrainie. (2022). *Idziemy*, 10(853), 29.
- Papanikos, G. T. (2022). The Greek Newspaper Coverage of the Ukrainian War: The Pre-Invasion Phase and the Day of the Invasion. *Athens Journal of Mass Media and Communications*, 8(1), 1–20.
- Parafialne budynki uchodźcom. (2022). *Idziemy*, 12(855), 15.
- Piwnicki, G. (2017). Syndrom reintegracji w stonkach Polski z Unią Europejską po roku 2015. *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*, 3, 25–49. DOI: 10.14746/ssp.2017.3.2.
- Przybysz-Stawska, M. (2022). Problematyka wojny w Ukrainie na łamach czasopism opiniotwórczych w Polsce. Przypadek „Polityki” (luty–sierpień 2022 r.). *Studia Medioznawcze*, 23(4), 1322–1341. DOI: 10.33077/uw.24511617.sm.2022.4.719.
- Przychodnie dla Ukraińców. (2022). *Idziemy*, 11(854), 31.
- Raeijmaekers, D., Maesele, P. (2017). In objectivity we trust? Pluralism, consensus, and ideology in journalism studies. *Journalism*, 18(6), 647–663. DOI: 10.1177/1464884915614244.
- Redakcja. Pobrane z: <http://idziemy.pl/dynamic/redakcja>.
- Siwek, K. (2022). Kryzys na granicy polsko-wschodniej a zasadność wprowadzenia stanu wyjątkowego. *Studia Bezpieczeństwa Narodowego*, 12(25), 25–40. DOI: 10.37055/sbn/151690.
- Smiecińska, N. (2021). Crisis of Neoliberalism and the Rise of Authoritarianism in Poland. W: B. Berberoglu (red.), *The Global Rise of Authoritarianism in the 21st Century: Crisis of Neoliberal Globalization and the Nationalist Response* (ss. 51–274). New York: Routledge.
- Solidarna wieża. (2022). *Idziemy*, 10(853), 14.
- Solidarni z braćmi. (2022). *Idziemy*, 10(853), 29.
- Spotkania na szczycie. (2022). *Idziemy*, 12(855), 14.
- Stępniań, K. (2022). Reklama religijna w działaniach Kościoła katolickiego w Polsce na rzecz uchodźców ukraińskich. *Studia Medioznawcze*, 23(2), 1181–1201. DOI: 10.33077/uw.24511617.sm.2022.2.702.
- Świerdzewska, I. (2022). Zdajemy egzamin. *Idziemy*, 11(854), 11.
- Ukraina się modli. (2022). *Idziemy*, 11(854), 6.
- Verma, R. (2023). India's quest for security and its neutrality in the Russia–Ukraine war. *The Round Table*, 112(1), 14–26. <http://dx.doi.org/10.1080/00358533.2023.2165304>.
- Wrześniewska, M. (2016). Wizerunek prezydenta Andrzeja Dudy na łamach Tygodnika Katolickiego „Niedziela” w roku 2015. W: M. Dajnowicz, A. Miodowski (red.), *Polityka i politycy w prasie XX i XXI w.* (ss. 51–62). Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.
- Wspólnie uniknąć wojny. (2022). *Idziemy*, 08(851), 6.
- Wysiłki Kościoła. (2022). *Idziemy*, 12(855), 6.
- Z nauczania papieża Franciszka. (2022). *Idziemy*, 11(854), 41.
- Zavadilová, T. (2022). Catholic Media in the Hands of Laics: Case Study of Vatican Communication Chiefs' Twitter Activities. *Journalism and Media*, 3(1), 198–211. <https://doi.org/10.3390/journalmedia3010015>.
- Zieliński, H. (2022a). Jelcynowi pomnik. *Idziemy*, 08(851), 3.
- Zieliński, H. (2022b). Post w cieniu wojny. *Idziemy*, 10(853), 3.
- Zieliński, H. (2022c). Szansa dla Kościoła. *Idziemy*, 12(855), 3.
- Zieliński, H. (2022d). Z sercem i z głową. *Idziemy*, 11(854), 3.
- Ziemięć, K. (2022). Co pokazuje wojna? *Idziemy*, 13(856), 5.
- Zięba, R. (2018). Główne problemy w stosunkach polsko-rosyjskich. *Stosunki Międzynarodowe*, 54(3), 9–34. <https://doi.org/10.7366/020909613201801>.
- Żuk, P., Żuk, P. (2019). Dangerous Liaisons between the Catholic Church and State: the religious and political alliance of the nationalist right with the conservative Church in Poland. *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe*, 27(2–3), 191–212. DOI: 10.1080/25739638.2019.1692519.

The Catholic weekly “Idziemy” in the face of Russia’s full-scale invasion of Ukraine

Abstract

The aim of the undertaken analysis is an attempt to determine the position of the editors of the nationwide Catholic weekly „Idziemy” regarding political activities of the Morawiecki’s government, as well as Polish bishops and Pope Francis in the context of Russia’s full-scale invasion of Ukraine. The research material consisted of printed versions of the periodical from February 20, 2022 to April 24, 2022. The research method used was content analysis, supplemented with a hermeneutical element. The weekly expressed support for the political activities of Prime Minister Morawiecki’s government in the area of military security and energy security. Moreover, the actions undertaken by politicians of the United Right were presented approvingly in the context of the refugee crisis. The periodical supported the position of Polish bishops and Pope Francis regarding the Russian-Ukrainian war.

Keywords: Invasion of Russia, Polish Bishops’ Conference, weekly „Idziemy”, politics, Ukraine, Morawiecki’s government.